

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

ÉLJEN A VILÁGBÉKE. Locarno után volnánk, februárban pedig a Nemzetek Szövetsége nagy leszerelési konferenciát tart . . . Jugoszlávia ellenben felszerel, hadianyagot gyűjt és csak most rendelt 100 millió korona értékű municiót a pilseni Skoda-Műveknél. Éljen a világbéke!

ISMÉT BETILTOTTAK EGY KISEBBSÉGI ISKOLÁT. Kolozsvárról jelentik: A nagyenyedi tanfelügyelőség 3844/1925 szám alatt kelt rendeletével betiltotta a kisenyedi református iskola működését azzal az indoklással, hogy az iskolának nincsen speciális működési engedélye. A rendelet törvénytelen, mert a kisenyedi iskolának meg van a működési engedélye, amelyet a közoktatásügyi minisztérium 7142/1922 szám alatt adott ki és amelyben a párisi békeegyezmény kilencedik szakasza értelmében az iskola felállítását engedélyezik. Ezekből az erőszakos rendelkezésekből most már minden napra esik egy új. Talán mégis sok a béke nyolcadik évében.

LESZERELÉSI NEHÉZSÉGEK A LESZERELÉS KÖRÜL. Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség értesülése szerint a leszerelési konferenciát előkészítő bizottság munkája körül nehézségek támadtak, amelyek a munkálatok megkezdésének elhalasztását vonják maguk után. Amerika ugyanis feltétlenül el akarja választani a tengeri leszerelés problémáját a szárazföldi leszerelés tervétől, míg viszont Franciaország, Olaszország és Japán a probléma bármilyen okból való kettéosztása ellen foglalt állást. Most először Amerika ellenállását kell leszerelni, hogy a tulajdonképpeni leszerelésről tárgyalhassanak.

A KÖZIGAZGATÁSI FELÜGYELŐK HIVATALUKBAN. Bukarestből jelentik: Az újonnan kinevezett közigazgatási felügyelők tegnap Banescu államtitkár elnökelete alatt a belügyminisztériumban értekezletet tartottak, amelyen átvetették a közigazgatási reform alkalmazásáról szóló utasításokat. Az új közigazgatási felügyelők január hó tizenötödikén foglalják el kerületük székhelyén állásukat és megkezdik a reform végrehajtásának ellenőrzését.

A ROSSZ BANKJEGYEKET AZ ADÓHIVATALOKNAK EL KELL FOGADNI. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott közre, amely szerint az adóhivatalok magánfelek részére nem adhatnak ki elszakított, vagy rossz állapotban lévő bankjegyeket. Ezzel szemben az állampénztárak kötelesek a sérült bankjegyeket elfogadni. Ezeket a Banca Natională lehet beváltani, vagy pedig a pénzügyminisztériumnak küldendő pénzzállományoknál elhelyezni.

Windischgraetz frakkját is elárverezik

Nádossy a fogházban vezekel és rabkoszton él

Budapest, január 12.

Windischgraetz Lajos herceg ellen a napokban kettős árverés van kitűzve. Az egyiket Mirbach gróf az ismeretes burgonyapana-mából kifolyólag tüzetete ki kétszáz millió korona erejéig. Az Országház-utcai palota berendezését lefoglalták, többek között a herceg frakkját, továbbá Károly király és Ottó aranyrámás arcképeit is. A másik végrehajtató a Tűzhelybank, amely kétszáz-harminc millió váltótá:tozás miatt kérte az árverést.

Czeglédi István, a herceg sófförje azt vallotta, hogy két hónap előtt egy gondosan becsomagolt és leszegezett ládát vitt el Nádossy főkapitánytól a Windischgraetz palotába. A rendőrségnek az a véleménye, hogy a ládában hamis bankjegyek voltak és ebből arra köveikeztettek, hogy a főkapitánynak főszerep jutott a frankhamisításban. A sófför vallomása valószínűvé teszi, hogy Nádossy nemcsak a

herceggel, hanem a Térképészeti Intézet főtitkárjával is összeköttetésben állott. Nádossy Imre egyébként a fogházban azt a benyomást kelti, hogy vezekel. Semmiféle kedvezményt nem fogad el és rabkoszton él.

Párisból érkezett jelentés szerint Korányi Frigyes báró, meghatalmazott magyar miniszter nyilatkozatot tett arról, hogy Briandnak átnyújtotta a magyar kormány jegyzékét. Ebben Magyarország biztosítja Franciaországot, hogy könyörtelenül fog eljárni a bűnösök ellen, bármilyen magas pozíciót is foglaljanak el.

Kolozsvárról jelentik a Rador távirati irodának: illetékes helyen azt a felvilágosítást adták, hogy a magyarországi frankhamisításból kifolyólag Romániában nem folytatnak vizsgálatot és Szörcey István kereskedelmi ügynök letartóztatásáról szóló hír nem felel meg a valóságnak.

A francia szocialisták a kormányban hajlandók tárcát vállalni, ha a többséget számukra biztosítják

Páris, január 12.

A szocialisták kongresszusa az elmúlt éjszaka újból szavazást tartott a kormányzásban való részvétel ügyében. Az ismételt megejtett szavazás eredményeképpen ezerhatszázhatvanhat szavazattal ezerháromszázharmincegy ellenében kimondták, hogy a szocialistapárt részt vehet a kormányzásban azzal a feltétellel, ha megkapja a miniszteri tárcák többségét és szabadon választhatja meg a tárcákat.

Az ülés heves viták között folyt le. A legtöbb szó a radikális kormány támogatása ellen foglalt állást és különösen Moroll támadta hevesen a radikálisokat. Reámutatott arra, hogy

a proletár osztály a szocialistapártban való csatlósása miatt a reakciós erők felé fog tájékozódni.

A baloldali blokk védelmére a szocialistapártnak, amely a többség egy részét alkotja, kötelessége részt venni a kormányzásban. Blum szerint a szocialisták csak egyedül vehetik át a hatalmat, mert a polgári pártokkal jvaló koalíció diszkreditálni fogja a pártot a tömegek előtt.

Végül Renaudel részletesen ismertette azokat az indokokat, amelyek a kormányzásban való részvétel mellett szólnak és kijelentette, miután az ország érdekei kívánták a baloldali blokk létesítését, a szocialista pártnak kötelessége azt fenntartani.

A köztisztviselők vagyonát a pénzügyminiszternek jogában áll ellenőrizni

Bukarest, január 13.

A parlament legközelebbi ülészaka január hó huszadikán kezdődik és március hó tizenötödikén ér véget. Az ülészak munkarendje felette élénken ígérkezik. Tárgyalás alá kerül először a szesztorvény, majd a bélyegilletékek reformjáról szóló javaslat. Az utóbbi reform révén az állam jelentékeny új bevételi forráshoz jut. Sorra kerül továbbá a pénzügyminisztérium újjászervezéséről szóló törvényjavaslat, amely mintáját fogja képezni a többi minisztérium reorganizálásának is. A törvényjavaslat egyik szakasza jogot ad a pénzügyminisztériumnak a köztisztviselők vagyonának ellenőrzésére. A szövetségi törvényt, az új munkaügyi törvényt, a kultuszreformot, a látványosságok ellenőrzéséről szóló javaslatot és a gabonaneműek osztályozásáról szóló törvényt terjesztik a kamara elé. Az új javaslatok sorrendjében utolsó helyen áll a legfontosabb, a választói reformról szóló javaslat, amelyet szintén a most következő ülészakban fognak elintézni.

Bratianu Párisban

személyesen rendezi a háborús adosságokat

Bukarest, január 13.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter ma Párisba utazik. A Dimineata értesülése szerint a pénzügyminiszter utazása azért vált szükségessé, mert a francia kormánytól Diamandi párisi követ által a háborús adosságok rendezése ügyében folytatott tárgyalásokban nehézségek merültek fel. Franciaország ugyanis azt a választ adta a román javaslatra, hogy csak olyan feltételek mellett hajlandó a román tartozások rendezésére vonatkozó egyezményt aláírni, amilyen feltételeket Titulescu Washingtonban kapott.

A tárgyalások során Diamandi román követ reámutatott arra, hogy Titulescu csak azért fogadta el a washingtoni feltételeket, mert az amerikai adosságok aránylag nem nagyok. Hangsúlyozta azonban azt is, hogy az Amerikával kötött egyezmény a többi hitelezőkkel szemben fennálló adosságok rendezésére nem képezhet alapot. Javasolta továbbá azt, hogy az Angliával kötött megegyezéshez hasonlóan állapodjanak meg.

A lap ezzel kapcsolatban arról is értesült, hogy Anglia jegyzékét intézett Romániához, amelyben azt kérte, hogy bontsák fel a háborús adosságok rendezése ügyében Titulescuval kötött megegyezést és új megállapodást létesítsenek a washingtoni feltételek alapján. A pénzügyminiszter párisi tartózkodását arra is felhasználja, hogy a háború alatt elpusztított petróleumkutat tulajdonosainak kártérítési ügyében tárgyaljon, mert ebben a kérdésben szintén nehézségek támadtak.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.32.5, Párisban 11.75.

Zürichi utótőzsde január 12-én:

Berlin 123.30, Amsterdam 208.10, Newyork 517.75, London 2513.—, Páris 19.82, Milano 20.40, Prága 11.32, Budapest 72.55, Belgrád 9.17, Bukarest 2.32.5, Varso 64.50, Bécs 72.90.

Temesvári magánforgalom január 13-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 222.5, angol font 1084.5, francia frank 8.57, svájci frank 43.20, lira 9.—, soker 6.61, dinár 3.97, magyar korona 314, esztrák ailing 31.52.

Vámcsalás, okirathamisítás, sikkasztás...

Két év óta folyt a visszaélés az orsovai petróleumgyárban — Az állam kára több millió — Aki még a gyárat is megcsalta — A temesvári tábla jóváhagyta a letartóztatásokat

— A Déli Hirlap kiküldött tudósítójától —

Orsova, január 12.

Az orsovai vámhivatalnak új főnöke van: Ivanovici Nicolae. Már néhány hónap óta teljesített szolgálatot a mikor Georgiu Stelian vámfőnök a petróleumaffér miatt megszökött, őt bízták meg a főnöki teendővel.

Emeletes sárga ház az

orsovai vámhivatal.

Keskeny ajtón keresztül az utca felől kis előtérbe jutunk, amelyből a különböző irodákba léphetünk be. Innen nyílik a vámfőnök szobájába is az ajtó.

Ivanovici vámfőnök mosolyogva hallgatja meg kérdésemet, hogy miről szeretnék felvilágosítást.

— Ah, a petróleumügy? Vámcsalás, okirathamisítás, sikkasztás és a többi. Sajnálom, hogy a vizsgálat pontos adataival nem szolgálhatok. A jegyzőkönyveket, feljegyzéseket, kimutatásokat, könyveket, amik ezzel összefüggésben vannak, magával vitte Luca vámfelügyelő ur Krajovára. Mikor az ügy kiderült, regáli szokás értelmében a krimet tartalmazó jegyzőkönyvet kifüggesztettük a vámhivatal előcsarnokában. Ezen fel volt sorolva egy csomó ciszterna száma, amelynek tartalmát

hamisan vallották be

és küldték külföldre. Még ez a hirdményünk is Krajovára ment.

— Miben áll voltaképpen a visszaélés?

— Vámcsalás a legfőbb vétség ebben az afférben. A petróleumnak tudvalevőleg több fajtája van a feldolgozás szerint. Így változik aztán a vámtétel is. Az orsovai-mezőtelegi petróleumgyár pedig azt tette, hogy a ciszternák tartalmát nem úgy deklarálta, amint a tartalmuknál fogva kellett volna. Olyan petróleumfajtát vallottak be, amely után a vám tetemesen kisebb volt.

— És miben áll az okirathamisítás és sikkasztás?

— Az okirathamisítást már a hamis bevallással követték el. Azonkívül azaz, hogy Cheveresan, a petróleumgyár ügynöke, hivatalunkban

blankettákat lopott,

melyeket előbb titokban lepecsételt. A sikkasztást pedig a vámhivatal alkalmazottai követték el: Georgiu Stelian és Iliescu, akik olyan pénzeket vágáltak zsebre, melyek az államot illették volna.

— Mióta folyt ez a visszaélés?

— Annyi bizonyos, hogy legalább két esztendő óta, amióta Cheveresan Orsovára került. A vizsgálat számos esetet állapított meg, de lehetséges, hogy még továbbiak is napfényre kerülnek.

— Mennyi az állam kára?

— Ujra hangsúlyozom, hogy az adatok nincsenek kéznél. Annyit azonban mondhatok, hogy

több millióról van szó.

Ezenkívül a bírság is igen nagy.

— És ez mind fedezetet főg nyerni?

— Feltétlenül. Itt van a gyár, amely zálogul szolgál. Gondoskodás fog történni, hogy szükség esetén lefoglalják az állam javára a gyár valamennyi jóvedelmét és vagyonát.

Feltétlenül megbízható helyről sikerült olyan információkat szerezni, melyek Ivanovici vámfőnök kijelentéseit kiegészítik. Nem lesz érdektelen ezeket is ideírni.

Üzleti könyveket

minden minőségben és vonalásban, jó minőségű irodaszereket méltányos áron MORAVETZ papíráruházban vásárolhat!

395

Cheveresan Dumitru két esztendő előtt került Orsovára. Az öreg és nyugalmába vonult Ruprecht állását foglalta el, aki harminc éven keresztül volt a petróleumgyár szolgálatában és soha semmiféle szabálytalanság nem tapadt a nevéhez. Cheveresan Dumitru ezzel szemben az a hir kísérte Orsovára, hogy Ploestiből, ahol ugyancsak a petróleumszakmában dolgozott, különböző szabálytalanságok és

csalások miatt

volt kénytelen eltávozni.

Mikor Orsovára jött, eleintén mindenkiel szemben alázatos és előzeny volt. Később azonban észrevehetően tollasodni kezdett és ennek arányában nőtt pökhendisége is. Igen nagy lábon kezdett élni. Nagy mulatozásokat csapott, amik rendesen pezsgőzéssel végződtek. Finoman ruházkodott és a feleségét is remekül öltöztette. Barátnőt is tartott magának. Megismerkedett egy hivatalnoknővel, akit minden széppel elhalmozott. Sőt miatta meghasonlott a feleségével is és már azt tervezte, hogy a feleségétől elválk és magához veszi a barátnőjét.

Szentelenül dolgozott

Cheveresan a vámhivatalban. Berontott valamely irodába, levetette a kabátját, a fogásra akasztotta, aztán otthonosan leült valamely asztalhoz és vámnnyilatkozatot kezdett írni. Aztán egyszerre úgy tett, mintha hirtelen eszébe jutott volna valami és megkérte a szobában levő tisztviselőt: legyen szives, menjen és nézze meg, hogy ez, vagy amaz a küldemény, hogyan lett elvámolva. Amíg a tisztviselő kiment, addig Cheveresan összemarkolt egy csomó blankettát, azokat sebtiben lepe-

csételte, aztán zsebre vágta. Ezekkel a blankettákkal még kenyéradó

gyárat is becsapta,

amennyiben azokat az egyes és már alacsony elvámolt küldeményekről állította ki természetesen magasabb összeggel és a különbözetet zsebre vágta. Neki ugyanis nem volt elég az a pénz, ami neki a vámcsalásból kifolyólag mint osztályrész kijutott.

Iliescu, a vámtakszátor, közös egyetértésben dolgozott Cheveresannal. Az ő feladata volt, hogy a küldemények vámdíjait megállapítsa, azt pedig tudva hamisan tette meg. Eckel vámirodatulajdonosnak a szerepe az volt, hogy előzetesen megírta, illetve kitöltötte a küldemények deklarációját. Hogy előzetes tudomása volt-e róla, hogy a deklaráció nem felel meg a valóságnak, azt most

firtatja a vizsgálat.

Eckel azt állítja, hogy neki, mint vámirodásnak nem kötelessége meg is nézni a küldeményt, amelyről a gyár megbízottjának bemondása folytán állítja ki a blankettát.

Kik és mik az affér többi szereplői? Ezek fényképét is kötelessége a riportternek megrajzolni. Ez azonban már a következő cikknek lesz a tartalma.

A temesvári tábla vádtanácsa tegnap foglalkozott Fuchs Károly, Szántó Géza, Cheveresan Dumitru, Iliescu Nicolae és Eckel vizsgálóbíró letartóztatási végzése ellen beadott felfolyamodásával. A tábla Axentie táblabíró elnöklété mellett rövid tanácskozás után véglegesen jóváhagyta a karánsebesi vizsgálóbíró letartóztatási végzését.

Kubán Endre.

Keményen vitatkoztak a kormány tagjai a küszöbön álló községi választások miatt

A tavasz folyamán a liberális kormány vezeti le a választásokat

Bukarest, január 13.

A kormány tagjai tegnap délben tízenként órákor minisztertanácsra ültek össze, amelyen Bratianu Jonel miniszterelnök elnökölt. Az első felszólaló Tatarescu belügyi államtitkár volt, aki terjedelmes jelentés keretében ismertette a kormánnyal a karácsonyi borzalmas árvíz által sújtotta erdélyi és besszarábiai vidékek lakosságának nyomoruságos helyzetét és egyben beszámolt azokról

az óriási károkról,

amelyeket az árvizek országszerte okoztak. A kormány elhatározta, hogy tekintélyes összegű hitel nyújtásával siet az árvízkárosultak segítségére. A hitel összegét az árvíz sújtotta megyék prefektusainak a belügyminiszteriumban csütörtökön tartandó értekezlete fogja megállapítani.

A minisztertanács tudomásul vette, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter több napi tartózkodásra Pá-

risba utazik és ott a Franciaországgal, valamint más államokkal szemben fennálló

adósságok rendezése

érdekében tárgyalásokat folytat. A pénzügyminiszter ugyanekkor személyesen veszi át Titulescu jelentéseit, Bratianu Vintilat távollété alatt Duca külügyminiszter helyettesíti. A minisztertanács megbízta Titulescut, hogy delegációja élén folytassa és fejezze be a háborús adósságok kérdésében megindított és a függőben levő tárgyalásokat Olaszországgal és Franciaországgal.

A minisztertanácsról szóló hivatalos jelentés nem említi ugyan, de a kiszivárgott hírek szerint a minisztertanácsban a kormány több tagja között rendkívül

éles vita

keletkezett a községi választások megtartását illetőleg. Több miniszter ugyanis ama terv ellen foglalt állást, hogy a községi választásokat az álta-

lános választások előtt tartsák meg illetékes helyről úgy értesülünk, hogy a községi választásokat még a tavasz folyamán feltétlenül megtartják és — hir szerint — ezeket a választásokat még

a liberális kormány

fogja levezetni.

A minisztertanács folyamán Constantinescu Sándor földmívelésügyi miniszter felolvasta az ország különböző részeiből beérkezett terményjelentéseket, amelyek rendkívül kedvezőtlen képet nyújtottak. Különösen az árvíz által sújtott vidékek terméskilátásai szenvedtek jelentékenyen. Megdöbbenéssel vette tudomásul a kormány a lei zürichi és párisi

ujabb eséséről

szóló jelentést. Több folyó ügy tárgyalása után a kormány tagjainak tanácskozása a délutáni órákban ért véget.

Az orvosok helyzete

az új közigazgatási törvénnyel kapcsolatban

Temesvár, jan. 12.

Saveanu közegészségügyi miniszternek részt kellett venni a tegnapi délelőtti minisztertanácsban s így az orvosszövetség temesvári konferenciáját Carminsky dr. vezérigazgató nyitotta meg és hosszas előadás keretében ismertette az új közigazgatási törvénnyel és a módosított egészségügyi rendszabályokkal életbeléptetett intézkedéseket, amelyek főleg az állami és megyei szolgálatot teljesítő orvosokat érdeklik. A konferenciát a Tiszti Kaszinóban bankett követte, amelyen az időközben megérkezett Gane államtitkár is részt vett.

A konferenciát délután három órákor folytatták, amikor sor került Gane államtitkár előadására, aki szakszerűen magyarázta meg az orvosok új helyzetét a most életbe lépett törvények keretében, valamint beszélt még azokról a törvényjavaslatokról, amelyeket a parlament elé kíván terjeszteni a közegészségügy fejlesztése érdekében.

A Magyar Dalárda Perjámoson. A Temesvári Magyar Dalárda azonnal a szép akcióval kezdi meg az évi működését, hogy Perjámos nagyközség meghívására január hó 16-án, szombaton este a perjámosi vendéglő nagytermében, nagyszabású hangversenyt rendez. Ez alkalommal is bizonyosságát adja a dalárda annak, hogy szelleme nem a sovinizmus korlátai közé van szorítva, hanem ott német, nyelven is énekelve önzellenül a kulturának szolgál. A dalárdával együtt szombat délután többen rándúlnak át Perjámosra, ahol a vendégek és a dalárda fogadtatására az egész község kivonul.

Mentőkurzust rendez az önkéntes mentőtársulat, úgy, mint minden évben az idén is, mely öt-hat hétig fog tartani. A mentőkurzus román, magyar és német nyelven fog megtartani és teljesen ingyenes lesz. Mindazok, kik az első segélynyújtást úgy elméletileg, mint gyakorlatilag elsajátítani kívánják, hölgyek is, jelentkezzenek január hó végéig a mentőállomáson, Belváros, a Parkszeratórium mellett. A részletes programot később közöljük.

A bali szezonra!

Arany- és ezüstcsipkék, valamint csipkevolanok **estélyi toalettekre**, művirágok, marabou, struccollak, bali keztyűk és harisnyák.

Párisi és bécsi ujdonságok!

LIDOLT VIKTOR

női divatárkereskedésében,

Timisoara-Belváros, Hunyadi-utca.

Kérem kirakataimat megtekinteni.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plața St. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ö-királyságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában 1 lei ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Maca

a legelevenebb, gyönyörű fekete hajjal, élénken tüzelő szemmel, karcsu termettel és kezes lábakkal megáldott, temesvári, tizenhétéves, haragot tart velem napok óta. Csak úgy minden különösebb indok és ok nélkül. Méltóztatik tudni, mit jelent az, ha egy csinosnak mondott és pompásan táncoló, gyors észjárású és snájdig leány haragszik az emberre? Fogalmuk sincsen! Pedig óriási következményekkel jár. A többi tizenhétévesek egyszerűen nem veszik tudomásul, hogy létezel, mert a kari szolidaritás náluk olyan tökéletes, hogy bármelyik társadalmi szervezet megirigyelhetné. Én ezt a hadiállapotot birtam sokáig... két napig, tegnap azután döntő csatára felvérteztem megállítottam Macát.

— Kicsi kislány miért durcáskodik? Talán keveset táncoltam magával? Nézz, kétségbe vagyok esve, mi baj? Mi a harag oka?

Maca már nagynak érzi magát. Főlényes akart lenni, de valahogy kislakott a szerepéből:

— Olvasiam... Gratulálok... Pompásan ért a georgettekhez, muszolinikhez, crêpe de chinekekhez, még azt is tudta, hogy mi az a bois de rose, de persze, hogy nekem milyen izléses broché-ruhám volt, egyszerű kivételben, de mégis feltűnő és persze egyéni izléssel elkészítve: arról maga nem vett tudomást. Hát érdemes magukkal jóban lenni? Akkor jött a mama, a beszélgetésünk félbeszakadt, nos íme a válaszom:

— Drága Maca, kijelentem, nem tehetek róla, hogy a maga ruhája kimaradt, arról a legkevésbé tehetek, hogy divatszakkért lettem, kérem tartsuk fenn a régi barátságot, mert mégis maga a legcsinosabb lány az egész gárdában.

Én itt a nyilbánosság előtt a legszébb elégtételt adtam.

— A Fundatia Carol új kezé-
 lése. Bukarestből jelentik: A kormány rendelkezése értelmében a Fundatia Carol alapot kezelésre hármastagu bizottság fogja átvenni. A bizottság élén Chirculescu közoktatásügyi államtitkár áll.

— Megszüntek a járványok Temesvárott. A járványos megbetegedésekre vonatkozólag érdeklődtünk Prosteian Octavian dr. városi főorvosnál, aki kijelentette, hogy a város egészségügyi helyzete december hó folyamán a legkielégítőbb volt és járványos megbetegedés nem fordult elő.

— Iparosok figyelmébe. Az adóvallomások 1926. évi január hó 31-ig a pénzügyigazgatásnál nyújtandók be. A vallomások kiállításánál az ipartestület tágjainak segítségünk s elhozandó a forgalmi és personal regiszter és az utolsó évi proces-verbal. Ipartestület.

Megnyílt

Manikür Szalon „ELITE“

Hunyadi-ut 9 alatt, a Mária-szoborral szemben. A legelőnyösebb és legmodernebbül berendezve. Az elitközönség találkozóhelye. 132

„Nem jó az emigrációban magyar nótát hallgatni...“

Miniszterek, politikusok, emigránsok dedikációi egy temesvári zenész albumában

Csodálatosan furesa is az élet. Igen sokszor az események ugyanazonos-sága üldözi az embert és a kényszer elől nem lehet menekülni és az élet messzire tartó vándorait meg kell hallgatni. Még nem felejtettem el pár perces beszélgetésemet, világjáró Abbaza Omarral, emlékeim csendes tengerében még elsiklanak könnyed, játszi csolnak módjára a nevek, szemem mintha látná a sok-sok különféle hevenyében emlékül odavetett buzdító sorokat. Talán még el sem bucsuztam teljes igazában Abd el Krimtől és a többi etc. szerepelt nagyvezértől, újból kezemben egy könyv, újból mesél a sorsvándor.

De ami a világjárónál materiális érdektől vezérelt rabulisztika volt, ami annál az arabsnál tüzelte és ösztökélt, az ennél az egyszerű művésznél csendes lemondással, bánatos, szivbőljött hangulatos nótáivá ölelkezik össze, csak azért, hogy megéljen. Nem akar többet. Megélni. A többi életcifrang, az maradjon más emberek kalózkodása. Ez az új sorsjövénny ráhajol a citerájára, megrezdülnek az érces hurok ujjá érintése alatt és lelked elandalog. Elfelejtjed, hogy most sirni, zokogni, kacagni avagy vigadni kellene Rudolphi nótáin, mert szíved, ez a csodálatosan törekeny jószág, önmagát ringatta elbűvölő álomba. Amikor út a végzet órája és kikacag a nyomor, amikor kéjes arccal kopogtat be hozzád a bánat és átölelve tart a szomorúság, elmerengsz a balzsamot, gyógyító irt adó zenén.

Most valahogy nagyon is elandalogtam. Kezemben a kis fekete füzet, mellette hevernek a márványasztalon kollegái, szeretettel nézik egymást. Ej ha beszélni tudnának, ha meg tudnák mondani, hogy mennyi átkönnyezett éjszaka siródott beléjük, ha megmondanák, hány gyönyörű női kacsó becézgette szeretettel, amerre magyar nótát kesereg a cigány. Oázis ez a kis emlékkönyv, ahol az élet krónikása megállt egy percre pihenni és lelkesülten nézi az embereket. Nézem az embereket, mert dárídós éjszakán íródott sorok és aláírások mintha kis vitőkörként bepillantást engednének a sokfajta ember lelkébe. Sodor az élet, nincs idő az elmerengésre. Ott a halkszavu nótaszövegek között meghuzódik egy pár jellegzetes emlék. Gyere velem a mindennapos élet bánatembere. Nem bánod meg.

— Nem jó az emigrációban magyar

nótát hallgatni. Linder Béláné.
 Belgrád, 1923 október 30.

Nem tudom miért, összerendeztem. Öszinte és könnyes vallomás ez a kis rövidke mondat, amely valamelyik belgrádi jó csendes kávéház egyik sarkában íródott a könyvbe. Talán sirt is ez az asszony, aki immár évek óta eszi a tüdő vendégszeretet kenyerét. Talán szeme aljáról titokban valami nedvet törölt le kicsiny keszkenőjével. Nem tudom. Nem láttam. De ezt olvasom ki belőle. Talán reggel öt felé, mikor hazaballagtak, megállt egy lomlán fénylő villanylámpánál és nem birt tovább. Sirt. A kofák és a munkába igyekvő embersereg furesán mus-trálhatta végig.

— A tisztá művészi élvezet emlékére, Radics István.

Zágráb, 1923 szeptember 10.

Lám-lám milyen furesák a radikális politikusok, amíg nem jutnak a bársonyszékbe. Bizonyisten szeretném most Radics elé tartani ezt a mondatát, ami őszinte elismerése volt a magyar zenének, szeretném világító és figyelmeztető fátylaként életbetartani, mert amióta miniszter lett, elfelejtette, hogy a magyar nótát, a magyar szót elismerte. Váltóznak az emberek, még a legradikálisabb politikus is, ha végre egyszer miniszter lett. Nem csodálkozom rajta, emberek vagyunk. Radics is. Miért lenne ő különbi?...

— A magyar dalok iránti szimpátiámból, Markovics S. H. S. állam pénzügyminiszter.

Belgrád, 1923 október havában.

Nem ismerem a szomszédország e politikusát. Halkan kezelt szorított velem, mert elhittem neki, hogy mint pénzügyminiszter nincs semmi oka nem szimpatizálni a magyar nótával. Meglehet, ha kultuszminiszter lesz, megváltozik a nézete. Bizonyosan jól mulatott és ez egyszer nem a jugoszláv politikus, hanem az ember igazat irt a vándorművész Rudolphi könyvébe.

Kiragadtam pár nevet. Sokan vannak. Olyanokat kötöttem csokorba, akik a ma történelmét csinálják. Megállapítottam a művészt szivutján egy pillanatra, hogy a következő percben ismét felcsendüljön a dal és elfeledtesse, hogy csunyak az emberek. Talán hazugok, álnokok és képmutatók. És hogy örök a művész teremtő ereje.

MOZI

Belvárosi mozi: január 14 és 15.
 Gyárvárosi mozi: január 16. és 17.
 Mehatal mozi: január 19.

A szerelem titka

vagy

Az aranyborju

Megható dráma a szegény és gazdag leányok életéből.

Főszerepben:

Henny Porten

7 nagy felvonás.

A film német felirásokkal is el van látva.
 Kiegészítésül egy aktuális hirdó.

Monopol „Lux-film“ Bucuresti.

— Elhunyt plébános. Szedegről érkezett jelentés szerint V á r o s s y Gyula, nyugalmazott kisteleki plébános, hatvanhat éves korában meghalt. A kiváló lelkész régebben a Bárságban működött és egy cikluson át tagja volt a magyar országgyűlésnek is.

— Nagyobb péksütemények is készülnek. A temesvári pékek eljártak a főpolgármesternél és engedélyt kértek arra vonatkozólag, hogy a rendes sulyu zsemleknél nagyobb fehérsüteményt is süthessenek. A városi tanács hozzájárult ahhoz, hogy ezentul tizenkét dekagram sulyu zsemleket és kilenc dekagram sulyu kifliket süthessenek darabonként három leies árban. A rendes sulyu fehérsütemény ára továbbra is egy lei maradt darabonként.

* A Pátia-kabaré műsora naponként nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc-és magánzámok szórakoztatják a közönséget. Előadás után bar-tábarin.

— Barátságosan kell fogadni a végrehajtókat. Szobovics József üvegkereskedő 1923 őszén nem a legbarátságosabb hangon fogadta a városi adóvégrehajtókat és kitessékeltte őket az üzletből. Szobovics ellen megindult az eljárás hatóság elleni erőszak valamint becsületsértés címén. Ebben az ügyben tegnap tartotta meg a főtárgyalást a temesvári törvényszék, amely Szobovicsot csupán becsületsértés vétésében mondotta ki bűnösnek és ezért ezeröttszáz lei pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Mindenki belenyugodott az ítéletbe, még Szobovics is, aki pedig effektive ráfizetett erre az üzletre, mert az adót is kellett fizetnie, törvény elé is kellett állania, el is ítélték és még perköltség is sulyosodik a vállára.

— Tíz millió leit sikkasztott. Bukarestből jelentik: A rendőrség tegnap letartóztatta Alhaleh Simon banktisztviselőt, a Banc of Romain alkalmazotját, aki az utóbbi évek során több mint tízmillió leit sikkasztott a reabízott váltóinkasszóból. A bűnös tisztviselő a rendőrség előtt beismerő vallomást tett.

* Fókaszalonát eszik az eszkimó s azért boldogtalan, mert ha a Fa Mihály hentesmester által Telekház-téri és Mária melletti üzleteiben árusított kítinó füstölt szalonát ehetné, igen boldog volna.

— Serényi engedély nélkül vezetett autót. A rendőrbíróság Serényi Dezső nagykereskedőt, amiért hajtási engedély nélkül autót vezetett, ezer lei pénzbírságra ítélte.

* A Lloyd Taverna műsora elsőrendű.

— Vörhenyjárvány Kolozsvárott. Kolozsvárról jelentik: A városban néhány héten keresztül vörhenyjárvány pusztított, amely főleg a fiatalság körében szedte áldozatait. A járványos betegség most már szűnőben van és az elmúlt héten mindössze négy ilyen természetű megbetegedést jelentettek.

— Rendőrbírói ítéletek. A rendőrbíróság Loták István Tirol-utcai háztulajdonost előzetes engedély nélküli építkezésért ezer leire és az előbbi állapot helyreállítására, Messner Péter szakálházaí gazdát kocsijának az utcán felügyelet nélkül való hagyásaért háromszáz és Gruin Dumitru mehalai korcsmárost záróra áthágásért ötszáz lei pénzbüntetésre ítélte.

* Lloyd Taverna az elite-közönség találkozóhelye.

Nincs többé székrekedés
 ha használják a

FRUCTOSAL

gyümölcsaszitillákat,
 melyek kaphatók a
 drogériákban és gyógyszer-
 szertárakban. Főraktár
 „OMNIA“ laborato-
 rium, Bukarest. 173

— **Orvosok gyűlése.** A tegnapi nap egész délelőttjét és délutánját a közegészségügyi adminisztrációjára vonatkozó előadások foglalták le. Spiru közegészségügyi vezérfelügyelő új kérdéseket vetett fel, az új közegészségi törvénnyel kapcsolatban viszonyt. Razminczi kerületi felügyelő az új közgazgatási törvény egészségügyi részére vonatkozó módosításokat ismertette. Gané egészségügyi vezérfelügyelő a közegészségügyi igazgatásról, Rudnean vármegyei főorvos a megyei, Prostean városi főorvos a városi egészségügyi adminisztrációról beszélt, Butean főorvos pedig a venerikus betegségek elleni védekezésről. Az előadásokat mindvégig óriási érdeklődés kísérte.

• **Olesó zsir a tisztviselőknek.** Tekintettel csekély fizetésére és nehéz megélhetési viszonyaira Fa Mihály heriesmester a tisztviselőknek Telekház-téri és a Mária melletti üzleteiben jutányos áron ad tisztas, elsőrendű disznósírt. Ennek ára legalább két kilós vételnél kilónként ötvenhat lei.

— **Német színészek a Wendt-kávéházban.** Wendt Lipót, a »Palais de danse« tulajdonosa nagy anyagi áldozatok árán leszerződött a Temesvároft működő német színtársulat két legkiválóbb tagját, Hansen Pált és Gima WALTERT, akik ma estétől kezdve elsőrangú kabarészámokban lépnek fel. Szünetben Weisz Pali kiváló zenekara játszik.

— **Bevont osztrák bankjegyek.** Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti bank legutóbbi közlése szerint az 1922. évi szeptember 20-iki dátummal ellátott 500.000 koronás bankjegyeket kivonják a forgalomból. A beváltás utolsó terminusa folyó évi március hó 31-ike.

— **Verekedés.** Tóth Mihály huszonöt éves gírodai napszámos éjjel a Gyárvárosban összeveszett az utcán egy ismeretlen emberrel, aki fejbe szurta és elfutott. Tóth Mihályt vértől borítva a cirkáló rendőr találta meg és a mentőkkel kórházba vitette.

• **A lakbérlok védőegyesülete** január 17-én, vasárnap délután 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városháza nagytermében. A tagok kéretnek, hogy teljes számban jelenjenek meg. **Az elnökség.**

— **Tolvajlás a piacon.** Guttman n n Jenőné Holló-utca 10. számú lakosnőtől a Skudier-téri piacon ismeretlen tettesek ellopták a pénztárcáját, amelyben hatszáz lei készpénz, továbbá egy aranylánc medallionnal volt.

— **Baleset.** Némédi Imre Magyar utca 28. szám alatti háztulajdonos fuvarozás közben leesett kocsijáról és a fején súlyos természetű sérüléseket szenvedett. Az ötvennyolc éves embert a mentők részesítették első segélyben.

Színház

Heti műsor.

SZERDÁN: Wer weint um Juckenk? — Tragikomédia.

CSÜTÖRTÖKÖN: Kinder. — Vigjáték 3 felvonásban.

A német színtársulat nap-nap után elsőrendű előadásokat mutat be zsfolt nézőtér előtt. Ma, szerdán, egy pompás tragikomédia kerül színpadra, amelynek címe »Wer weint um Juckenk«. A darab szerzője egy fiatal német színpadi író, Rehfisch János, aki nagyszerűen ért a modern drámaírás művészetéhez. Holnap, csütörtökön, Bahr Hermann nagy tetszéssel fogadott vigjátékát, amelynek címe »Kinder«, ujtja fel a német társulat. Az igazgatóság azon van, hogy állandóan új és értékes darabokat mutasson be a közönségnek.

„ATLANTA”
TEXTILIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
TIMISOARA
TELEFON: 19-65

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

TEMESVÁR, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 2.

Alapított 1891. évben
Sürgőnycim: COMERZBANK
Saját tőke: kb. 20,000,000 lei

Telefon: 23-04 könyvelőség
115, 301 devizaosztály
21-03 igazgatóság

Foglalkozik a bankszakma összes ágaival. Betétek gyümölcsöztetése takarékkönyvekre és folyószámlában. Előnyös feltételek mellett eszközöl bel- és külföldi átutalásokat. Devizakereskedelemre autorizálva.

Sorsolási eredmény az Ankernél

A folyó év január 1-én megtartott sorsolásnál az eddig havonként kisorsolt 2 kötvénnyel szemben a biztosított felek számszerű gyarapodása folytán már 3 kötvény került kisorsolásra, amelyek a nyertes feleknek nyomban ki lettek fizetve.

A régi királyságból a 15749 sz. kötvény Zerma Max Braila, Strada Zidari 30 Erdélyből " 16076 " " I. Smilu Iasi, Strada Hotin 22 " 36380 " " Marczy Gyula Cluj, Ferenc József-u 33

Ilyen biztosítások köthetők az ANKER Általános Román Biztosító Társaság Kerületi Igazgatóságánál Timisoara, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca 8 sz. alatt. Telefon 22-06. 131

Művészet

• **Sándor Erzsébet Temesvároft** január hó huszonharmadikán este rendezti egyetlen hangversenyét a Tiszti Kaszinóban. A koncert az idei szezon legnagyobb szenzációja lesz és szereplését óriási érdeklődés előzi meg. A hangversenyre a jegyeket a Bánát koncertiroda árusítja és előjegyzéseket már most elfogad. Ajánlatos, hogy mindenki már most gondoskodjék jegyről, mert valószínű, hogy a jegyek már elővételben elkelnek.

Farsang

A TAC elíteltéye az idén is Temesvár előkelő társadalmának lesz találkozóhelye, február hó elsején, a Tiszti Kaszinó összes termeiben. A népszerű sportegylet agilis rendezősége bőven gondoskodik azokról a szórakozásokról, amelyek a szezon ezt a mulatságát is teljes sikerüvel fogják tenni. Az előkészületek nagyban folynak és a február elsejei TAC bál méltóan fog csatlakozni a farsangi idény kiemelkedő eseményeihez. A rendezőség most küldi szét a névre szóló meghívókat és a társadalmi életben is élénk szerepet játszó sportegylet mulatságára találkozó fog adni Temesvár legelőkelőbb közönsége. A meghívó ellenében jegyek a Bánát hangversenyirodában válthatók.

A Lugosi Kereskedők Egyesülete január hó huszonharmadikán a Dácia szálló összes termeiben rendeznek nagyszabású jelmezestélyt. A mulatság féltíz órakor kezdődik. Belépti díj adóval együtt: családjegy 300 lei.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek a Dóli Hírnap kiadóhivatalában, TIMISOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Jó házi koszt kapható u i családnál. Ajánlatokat „Házi” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Uricsaládnál egyedülálló urinők és urak részére izletes ebéd és vacsora kapható. Ajánlatokat „Házikoszt” jeligére a kiadóba kérek.

Gyárepület, istálló és cseledikátsal együtt kerestetik, Józsefvárosban esetleg Erzsébetvárosban. Ajánlatokat „Fenyő” jeligére a kiadóba kérek.

Keresünk két fázisu, két lőerős elektromotort, egy kis szallagfűrészt és egy 5 méteres 40 mm. erős transzmissziót. Ajánlatok „Használt” jeligére a kiadóba.

Halló! Butorvásárlók! Akinek szüksége van jó és tartós butorra, nézze meg vételkényszer nélkül a III. Korona-u. 14 sz. alatti dusan felszerelt raktárat, ahol már 17.500 leitől feljebb egy komplett háló vásárolhat.

Schuster Ferenc butorgyára és raktára
Telefon 11-91.

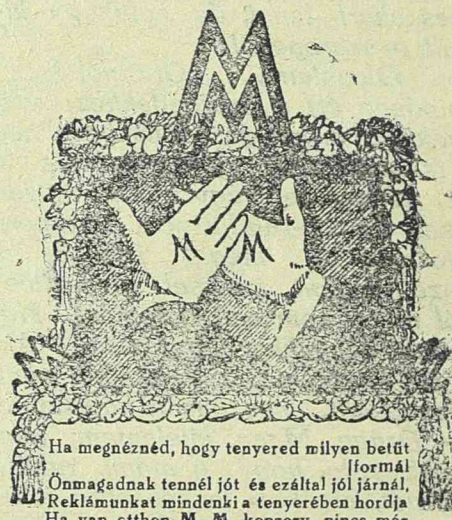
Bali es esteiy ruhak

a legszebb kivitelben Szlomaneknél

Gyárváros, Andrásy-ut.

Felhívom a tisztelt közönség figyelmét, ha varrógépjét vagy grammofonját székszerűen, jótállás mellett javítani óhajtja, forduljon azonnal a varrógép javító központba BECKER, III, Mühle Vilmos-u. 1.

„FARMODONT” FOGKRÉM

Ha megnéznéd, hogy tenyered milyen betűt (formát) önmagadnak tennél jót és ezáltal jól járnál. Reklámunkat mindenki a tenyeredben hordja. Ha van otthon M. M. konzerv, nincs már semmi gondja.

NAGYTAKARITÁST elektromos FORSZIVÓGÉPEKKEKEL, PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉST ES FENYESÍTÉST elektromos PARKEITA-GEPPPEL teljesít a ROYAL VACUUMCLEANER IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21-10 198

Krausz Salamon

ortopéd és divatcipész

Zápolya u. 4

Bejárt a kapu alatt.

Veszünk

bármily mennyiségben, használt, jól kimosott

Diana-sósbor-szeszüvegeket

Temesvárra szállítva.

„GER-KRAYER R. T.”
Timisoara, I., Str. Prelungita George Lazar

A világ legszenczesebb gramofonjai három vezető márka

His Master's Voice
Columbia
Odeon

vételkényszer nélkül meghallgató Katszknál, Timisoara, Merczy-utca 10. Lemezujdonságok nagy választékban

Ó-romániai birtokra gőzgép- és motorkezelésben jártas gazdasági

gépészt keresek

Jelentkezni lehet január 15-től kezdve Grand Hotel Ferdinand portásánál, Timisoara. 130

Vas- és rézbutorgyár

III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.

Központi iroda: Hermes Bank Löffler-palota

A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

„Helicon” könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.